ADDENDUM A

PEDAGOGIES-BETEKENISVOLLE WYSES VAN LEWE (LEWENSWYSES)*

1 DIE FUNDAMENTEEL-PEDAGOGIESE STRUKTURE

A PEDAGOGIESE VERHOUDING STRUKTURE	B PEDAGOGIESE VERLOOP STRUKTURE	C PEDAGOGIESE BEDRYWIGHEID – STRUKTURE
1 Begrypende lewenswyse 2 Vertrouende lewenswyse 3 Gesagsgemoeide lewenswyse	1 Omganende lewenswyse 2 Ontmoetende lewenswyse 3 Engagerende lewenswyse 4 Bemoeiende lewenswyse i) Ingrypende lewenswyse	1 Betekenende lewenswyse 2 Inspannende lewenswyse 3 Genormeerde lewenswyse 4 Wagende lewenswyse 5 Dankbare lewenswyse 6 Aanspreeklike lewenswyse 7 Hopende lewenswyse 8 Ontwerpende

I PEDAGOGIESE VERHOUDINGSTRUKTURE	Onderwyser en kind se onderlinge betrekkinge word gedra deur 1-3:
1 BEGRYPENDE LEWENSWYSE	Die onderwyser en die kind se kennende saamlewe word gekenmerk deur A en B:
A Begryping-van-kindwees	Die onderwyser moet die kinders wat aan hom toevertrou is, ken. Hierdie kennis blyk uit die inagneming van (a)-(e):
(a) Begryping-van-andersheid	Elke kind is iemand wat self iemand wil wees: die onderwyser moet dus probeer om elke indiwiduele kind kind te leer ken.
(b) Belewing-van-andersheid	Elke kind moet aanvoel en ervaar dat die onderwyser die feit inagneem dat hy verskillend is van ander.
(c) Interpretasie-van-moontlikhede	Die onderwyser moet die kind help om sy moontlikhede te ontdek en te begryp.
(d) Ontplooiing-van-moontlikhede	Die kind moet gehelp word om sy positiewe moontlikhede in te span en sodoende te laat word.
(e) Waardering-van-moontlikhede	Die kind moet gehelp word om waardering te hê vir talente wat hy ontvang het.
B Begryping-van-behoorlikheidseise	Beide die onderwyser en die kind staan onder bepaalde voorskrifte en die kind moet gehelp word om (a)-(e) te begryp:
(a) Gesag-van-behoorlikheidseise	Om beheer te word deur bepaalde voorskrifte moet begryp en aanvaar word.
(b) Begryping-van-eise-van-menswees	Die vereistes waaraan daar voldoen moet word ten einde as ordentlike mens gereken te kan word, moet begryp en aan voldoen word.
(c) Begryping-van-verantwoordelikheid	Die verpligting om te kies en te handel moet opgeneem word en daarvan moet rekenskap gegee word.
(d) Begryping-van-behoorlike-inspanning	Die kind moet begryp dat hy altyd sy uiterste bes moet doen met al sy bedrywighede waarby hy ingeskakel word.
(e) Begryping-van-gehoorsaamheid	Die kind moet weet dat hy moet hoor as daar iets vir hom gesê word.

2 VERTROUENDE LEWENSWYSE	Die onderwyser en die kind se saamlewe in vertroue moet gekenmerk word deur A en B:
A. Agting-vir-kinderlike-waardigheid	Respek vir die kind as medemens moet betoon word, deur (a) en (b) te doen:
(a) Agting-vir-andersheid	Inagneming van die feit dat kinders van mekaar verskil
(b) Agting-vanweë-waardeverwerkliking	Waardering vir die kind omdat hy deelnemer is daaraan om dit wat hoogs waardevol is, werklikheid te maak.
B Aanvaarding	Skep van ‘n verhouding met die kind deur (1) en (2) te toon:
(1) Bereidwilligheid-tot-verhouding	Om met graagte ‘n verhouding met die kind te skep deur (a)-(h) te doen:
(a) Neemhandeling	Die kind word beïnvloed en beïndruk met die doel om hom te steun.
(b) Binding	‘n Intieme verband tussen onderwyser en kind word gesmee.
(c) Medemenslikheid	Daar moet altyd menslik met die kind gewerk word, want hy is geen dier of ding nie.
(d) Aanspreek-aanhoor	Met die kind word duidelik gepraat en hy moet deeglik luister.
(e) Beagting	Behandeling met respek, konsiderasie, waardering en eerbied vir sy self-iemand-wil-wees.
(f) Mede-stander-wees	“Kom staan hier by my sodat ek jou kan help.”
(g) Mede-ganger-wees	“Gaan nou saam met my verder” (d.w.s. steeds nader aan behoorlike volwassenheid).
(h) Deelnemer-wees	Die kind moet toegelaat word om ‘n aktiewe aandeel te neem aan waardevolle bedrywighede.
(2) Voorneme-om-te-sorg	Die kind moet beleef dat die onderwyser graag oor hom wil waak deur (a)-(d) moontlik te maak:
(a) Versorgings-ruimte	Die kind beleef bv. die klaskamer as die plek waar daar met genoeë vir hom gesorg word.
(b) Aanvaarding-situasie	Geleenthede word vir die kind geskep om te ervaar dat hy welkom is.
(c) Besorgdheid-vanweë-liefde	Die kind moet beleef dat daar met hom bemoeienis gemaak word uit welwillendheid teenoor hom en nie met bybedoelings nie.
(d) Handeling-in-liefde	‘n Hartlike geneentheid teenoor die kind blyk dit uit die doen van (i)-(iii).
(i) Inruiming-van-tuiste	‘n Plek waarin hy tuis (gelukkig, op sy gemak) kan voel, word spesiaal vir hom ingerig.
(ii) Stigting-van-nabyheid	‘n Persoonlike nabywees word geskep en alle gedistansieerdheid moet verdwyn.
(iii) Opname-in-onsruimte	Die kind word opgeneem in ‘n plek en met iemand met wie van “ons” gepraat kan word.

3 GESAGSGEMOEIDE LEWENSWYSE	Die wyse van saamlewe van onderwyser en kind met behoorlikheidseise, word gekenmerk deur (a)-(g):
(a) Laat-gesê	Die onderwyser sê wat behoorlik is en die kind laat hom oorreed deur dit wat gesê word.
(b) Aangespreek-word	Die onderwyser praat duidelik met die kind oor behoorlikheidseise.
(c) Opgeroep-word	Daar word 'n beroep op die kind gedoen en hy word aangespoor tot die doen van die behoorlike.
(d) Gehoorsaamheid	Die kind is gewillig om sinvolle voorskrifte aan te hoor en uit te voer.
(e) Gesagserkenning	Die kind sien in en gee toe dat die onderwyser die reg het om aan hom te sê wat behoorlik is
(f) Gesagsopvolging	Die kind moet die onderwyser se uitleg en voorlewe van behoorlikheidseise nalewe.
(g) Onderwerping-aan-normgesag	Die gesag wat spreek uit behoorlikheidseise word erken.
II PEDAGOGIESE VERLOOPSTRUKTURE	Die opvoedingsgebeure neem 'n verloop vanaf (1)-(7):
1 OMGANENDE LEWENSWYSE	Onderwyser en kind se saamkom word gekenmerk deur A en B:
A By-mekaar-wees	Om bymekaar te wees, beteken (a)+(b)+(c)
(a) Gelyktydigheid	Onderwyser en kind is terselfdertyd, met genoeg tyd en sonder 'n generasiegaping bymekaar.
(b) Ruimtelikheid	Onderwyser en kind is in dieselfde ruimte bymekaar.
(c) Bewus-wees-van-teenwoordigheid	Albei weet en voel dat hulle op dieselfde tyd en in dieselfde plek met mekaar kan kommunikeer.
B Aanvangsopvoeding	Onderwyser en kind se saamkom lei tot (a) en (b):
(a) Aanwysinge-vir-bemoeienis.	Aanduidings dat dit moontlik nodig sal wees vir die onderwyser om hom in te laat met die kind se keuse en handelinge, kan verskyn.
(b) Algemeen-opvoedende-beïnvloeding	Omdat die onderwyser onmiddellik begin om 'n voorbeeld te stel, om toesig te hou en om die behoorlike aan te wys, is daar nou reeds van opvoeding sprake.
(i) Kontrolering	
(ii) Rigtinggewing	